

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
ความน่าสนใจของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ห้องสมุด โรงเรียน.....	10
ความหมายของห้องสมุดและห้องสมุดโรงเรียน.....	10
ความสำคัญของห้องสมุด โรงเรียน.....	12
ชุกน่าสนใจของห้องสมุด โรงเรียน.....	19
องค์ประกอบของห้องสมุด โรงเรียน.....	22
หลักการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน.....	26
หลักการบริหารงาน.....	26
การบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน.....	30
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน.....	35
มาตรฐานขั้นต่ำห้องสมุด โรงเรียนประณีตศึกษา.....	36
การดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียน.....	43
ด้านงานบริหารห้องสมุด โรงเรียน.....	43
ด้านงานเทคนิคห้องสมุด โรงเรียน.....	46
ด้านงานบริการและกิจกรรมห้องสมุด โรงเรียน.....	50
การดำเนินงานห้องสมุดมัธยใหม่.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารและครูต่องานห้องสมุดโรงเรียน.....	56
บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารคู่งานห้องสมุดโรงเรียน.....	57
บทบาทและหน้าที่ของครุบรรณาธิการที่ต่องานห้องสมุดโรงเรียน.....	58
บทบาทและหน้าที่ของครุผู้สอนต่องานห้องสมุดโรงเรียน.....	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
งานวิจัยในประเทศ.....	68
งานวิจัยต่างประเทศ.....	74
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	153
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	153
สมนติฐานของการวิจัย.....	153
วิธีดำเนินการวิจัย.....	154
สรุปผลการวิจัย.....	157

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผล.....	160
ข้อเสนอแนะ.....	164
บรรณานุกรม.....	165
ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย หนังสือขออนุญาต เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	172
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	180
ภาคผนวก ค คำความเขื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	187
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	189

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวนผู้บริหาร และครูบรรณาธิการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามอาชекและขนาดของโรงเรียน.....	78
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวนครุภู่สอน โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามอาชекและขนาดของโรงเรียน.....	79
3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนสถานภาพตำแหน่งและขนาด ของโรงเรียน.....	89
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหาร โรงเรียน ครูบรรณาธิการ และ ครุภู่สอนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน.....	90
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 จำแนกเป็นรายข้อ.....	92
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูบรรณาธิการต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 จำแนกเป็นรายข้อ.....	98
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครุภู่สอนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 จำแนกเป็นรายข้อ.....	104
8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	110
9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัฐฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	119
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	120
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	128
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	129
14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน ต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน... ..	137
15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน ต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและ รายด้าน.....	139
16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน ต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานวัตกรรมฯ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง จำแนกเป็นรายชื่อ.....	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 จำนวนและค่าร้อยละของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัมย์ เขต 3 ตามองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน ห้อง 3 ด้าน คือด้านงาน บริหาร ด้านงานเทคนิค ด้านงานบริการและกิจกรรม รวมทั้งข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ จำแนกเป็นรายด้าน.....	149
18 จำนวนและค่าร้อยละของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครรัมย์ เขต 3 ตามองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน ห้อง 3 ด้าน คือด้านงาน บริหาร ด้านงานเทคนิค ด้านงานบริการและกิจกรรม รวมทั้งข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ จำแนกเป็นรายข้อ.....	150

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียน.....	13
2 แผนภูมิการบริหารงานของ คุณธอร์ ภูลิต	30
3 แผนภูมิระบบงานหลักของห้องสมุดโรงเรียน.....	33
4 แผนภูมิการแบ่งสายงานบริหารห้องสมุดโรงเรียน.....	34
5 แผนภูมิงานบริหารห้องสมุดโรงเรียน.....	46
6 แผนภูมิงานเทคนิคห้องสมุดโรงเรียน.....	50
7 แผนภูมิงานบริการและกิจกรรมห้องสมุดโรงเรียน.....	53
8 แผนภูมิหน้าที่ของครุบธรรมารักษ์โรงเรียน.....	62